

Bæjarstjórn Akraneskaupstaðar,
Stíllholti 16-18,
300 Akranesi.

Skjal nr.	Mótt af.	Mótt dags.
3.8	GJÓ	05. JULI 2017
Abm.	Úrv. aðili	Málsnr. One
SFB	St. A	1707013

Erindi: Samstarf um útgáfu ritverksins Skagamenn. Fólkið sem byggði bæinn á Akranesi.

Á árinu 1977 hóf ég að taka saman fróðleik um hús og býli á Akranesi og safnaði í kjölfarið hvers kyns myndefni sem snerti sögu Akraness. Lét ég síðan vinna stækkanir á um 500 þessara ljósmynda og hélt sýningu í Bókhöðunni á Akranesi og sóttu hana á sjöunda þúsund manns, enda höfðu fæstar þessara ljósmynda verið aðgengilegar almenningi. Í kjölfar þessarar sýningar setti ég saman drög að ritverki um sögu húsanna og fólksins á Akranesi, sem ég hugðist gefa út í fyllingu tímans. Að undanfögnu hef ég verið að raða þessu efni saman og hef hug á að gefa það út í bókarformi, ef til þess fæst stuðningur.

Á undanfögnu árum hef ég gefið út ritverkið Reykvíkingar. Fólkið sem breytti Reykjavík úr bæ í borg. Þar er farið yfir götur Reykjavíkur í stafrófsröð árið 1910 og rakin saga húsa og fólksins sem þar bjó þá. Reykjavíkurbættirnir eru um 2400. Við undirbúning útgáfunnar voru nokkrum afkomendum hvers og eins húsráðenda send próförk til yfirlestrar og söfnunar ljósmynda og annarra gagna. Viðbrögðin létu ekki á sér standa og söfnuðust tugþúsundir ljósmynda til verksins sem ekki voru áður aðgengilegar almenningi. Árangur þessarar aðferðar varð sá að nær hundrað prósent árangur var í söfnun á ljósmyndum af húsráðendum húsanna árið 1910 og börnum þeirra. Til fróðleiks sendi ég með þessu erindi eitt bindi úr þessu ritsafni.

Sem Skagamanni er markið nú sett nokkuð hærra í ritverkinu Skagamenn. Fólkið sem byggði bæinn á Akranesi. Þar er forsaga byggðar á Akranesi rakin og frá árunum 1900 til 1930 er rakin saga húsanna og allra húsráðenda í tæplega 600 þáttum. Handritið er nú að nálgast það stig að endurtaka má vinnuaðferðina frá Reykjavíkurvekfninu og senda afkomendum allra húsráðenda erindi með próförkum og beiðni um aðstoð við myndasöfnun, því ítarleg ljósmyndasöfnun er lykill þess að vel takist til um útgáfu og síðan eftirspurn eftir verkinu. Áætlað er að verkið verði í fjórum bindum.

Hjálagt eru handritsdrög að fyrstu þáttunum um húsráðendur, sem ætlunin er að senda til afkomenda til gagnaöflunar. Með þessum þéttum verður rakin saga húsanna og með þáttunum birt mikið safn ítarefnis í rammagreinum úr sögu fólksins og staðarins, sem gerir verkið áhugavert fyrir almenning.

Undirbúningsvinna að svona útgáfu er kostnaðarsöm ef vel á að takast til. Myndasöfnun er þar tímafrekust og síðan myndvinnsla og umbrot, en verkið þarf síðan að prenta í tvílit. Kostnaður við hvert og eitt bindi er áætlaður um sex milljónir, að frátöldum höfundarlaunum. Hluta þess kostnaðar þarf að afla með styrktarfé til að höfundur ráðist í útgáfuna, því ekki er gert ráð fyrir að bóksalan standi undir öllum tilfallandi kostnaði.

Með erindi þessu óska ég eftir viðræðum við Akraneskaupstað um samstarf við þessa útgáfu.

Með vinsemd,

Reykjavík, 28. maí 2017,

Þorsteinn Jónsson, Skúlagötu 32-34, 101 Reykjavík.